

Anmälan mot Migrationsverket angående utformningen av ett ställningstagande i en fråga om hinder mot verkställighet av ett utvisningsbeslut

Anmälan

Legitimerade psykologen AA, Barn- och ungdomspsykiatriska mottagningen i Falkenberg, anmälde Migrationsverket med anledning av utformningen av ett ställningstagande i en tjänsteanteckning den 12 november 2007 angående hinder mot verkställighet av ett utvisningsbeslut.

Av anmälan och därtill fogade handlingar framgick bl.a. följande. Migrationsverkets ställningstagande avsåg en familj, bestående av bl.a. fyra barn, som enligt ett lagakraftvunnet beslut skulle utvisas till Serbien. I ärendet åberopade familjen ett av AA den 22 oktober 2007 utfärdat intyg angående hälsotillståndet för tre av barnen. Migrationsverket bedömde i ställningstagandet att det inte hade kommit fram några omständigheter som innebar hinder mot att verkställa avlägsnandebeslutet.

I sin anmälan anförde AA att verket i ställningstagandet helt ignorerat de uppgifter som han lämnat i intyget. Han pekade på att verket anförde att ”det för att klargöra ett sjukdomstillstånd krävs ett intyg utfärdat av en legitimerad läkare”. Detta överensstämde enligt AA inte med vedertagen praxis. AA ansåg att verket hade underlåtit att beakta barnens bästa.

Utredning

Migrationsverket anmodades att göra en utredning och yttra sig över AA:s anmälan.

I ett yttrande den 26 februari 2008 anförde Migrationsverket, generaldirektören BB, bl.a. följande.

Den familj som det är fråga om består av två vuxna och fyra barn. Migrationsverket beslutade den 24 september 2006 att samtliga i familjen skulle utvisas till Serbien. Beslutet vann laga kraft. I en skrivelse som inkom till Migrationsverket den 26 oktober 2007 gjorde familjen gällande att det fanns verkställighetshinder beträffande deras utvisningsbeslut samt begärde att verket skulle besluta att utvisningsbeslutet

tills vidare inte fick verkställas. Grunden för att det fanns verkställighetshinder var enligt skrivelsen att tre av barnen led av s.k. uppgivenhetssyndrom.

En fråga om huruvida det finns verkställighetshinder i ett ärende om avvisning eller utvisning prövas enligt bestämmelserna i 12 kap. 18 och 19 §§ utlänningslagen (2005:716). I detta fall aktualiserades framför allt bestämmelsen i 18 § första stycket 3, eftersom det gjordes gällande att barnen var sjuka. Enligt den bestämmelsen får Migrationsverket bevilja uppehållstillstånd, om det i ett ärende om verkställighet av ett beslut om avvisning eller utvisning som vunnit laga kraft kommer fram nya omständigheter som innebär att det finns medicinska hinder eller annan särskild anledning att beslutet inte bör verkställas. Ett ställningstagande av Migrationsverket enligt den nyss nämnda bestämmelsen kan inte överklagas.

I en tjänsteanteckning av Migrationsverket den 12 november 2007 angav verket bl.a. följande.

”Migrationsverket konstaterar att det för att klargöra ett sjukdomstillstånd krävs ett intyg utfärdat av legitimerad läkare. Vidare skall ett sådant intyg innehålla noggranna uppgifter om de undersökningar, upplysningar, journalhandlingar och andra handlingar som ligger till grund för bedömningen (se SOSFS 2005:29). Migrationsverket konstaterar också att det är föräldrarnas ansvar att uppsöka läkare om barnen är sjuka. Migrationsverket finner att det i avsaknad av medicinsk dokumentation avseende CC, DD samt EE:s hälsotillstånd saknas skäl för att förordna förtroendeläkare. Enligt Migrationsverkets uppfattning har det inte kommit fram några omständigheter som innebär att det finns hinder mot att verkställa avlägsnandebeslutet som avses i 12 kap. 18 § utlänningslagen. Åtgärderna för att verkställa beslutet ska därmed fortsätta. Migrationsverket har vid bedömningen beaktat vad hänsynen till barnets hälsa och utveckling samt barnets bästa i övrigt kräver enligt 1 kap. 10 § utlänningslagen.”

Av tjänsteanteckningen framgår att Migrationsverket vid prövningen av om det fanns hinder mot att verkställa utvisningsbesluten vägt in att det hade getts in ett intyg angående barnens hälsotillstånd. Av anteckningen framgår att verket ansåg att det inte fanns någon medicinsk dokumentation avseende barnens hälsotillstånd. Det har i tjänsteanteckningen vidare angetts att Migrationsverket vid sin bedömning vägt in att ärendet gällde barn (jfr 1 kap. 10 § utlänningslagen).

Jag anser att Migrationsverket har handlagt ärendet angående eventuellt verkställighetshinder i enlighet med utlänningslagens och förvaltningslagens (1986:223) bestämmelser.

Migrationsverket anmodades i en remiss den 17 april 2008 att på nytt yttra sig i ärendet. I en promemoria som låg till grund för remissen angavs bl.a. att verkets ställningstagande i tjänsteanteckningen den 12 november 2007 kunde uppfattas som att uppgifterna i AA:s intyg inte hade beaktats då intyget inte bedömts utgöra medicinsk dokumentation och att Migrationsverket skulle redovisa sina synpunkter angående detta.

I ett yttrande den 10 juni 2008 anförde Migrationsverket, BB, bl.a. följande.

Inom ramen för den fria bevisprövningen har Migrationsverket en skyldighet att pröva alla omständigheter och framförda uppgifter i ett ärende och att värdera samma omständigheter och uppgifter. Som redan påpekats i verkets yttrande till JO den 26 februari 2008 har AA:s intyg sålunda beaktats inför verkets ställningstagande i verkställighetsärendet. Vid värderingen av intyget har verket inte kunnat dra några säkra slutsatser om barnens medicinska tillstånd som skulle ha föranlett verket att ändra sin bedömning och fatta ett beslut om inhibition. Verket har alltså med utgångspunkt bl.a. i det återopade intyget kommit fram till att det inte fanns några verkställighetshinder.

Ett intyg från legitimerad psykolog utgör de facto medicinsk dokumentation och intyget omfattas av Socialstyrelsens föreskrifter 2005:29 om utfärdande av intyg

inom hälso- och sjukvården m.m. Utifrån denna ståndpunkt kan jag konstatera att formuleringarna i den tjänsteanteckning som upprättades den 12 november 2007 med anledning av inhibitionsansökan är något missvisande. Det berörda verksamhetsområdet har dock försäkrat mig om att AA:s uppgifter i intyget har beaktats och legat till grund för bedömningen i ärendet.

Jag har inte funnit anledning att ifrågasätta verksamhetsområdets förklaring. Jag håller alltså fast vid slutsatsen i mitt förra yttrande till JO.

AA kommenterade remissvaret.

Bedömning

Som Migrationsverket har anfört i remissyttrandet har myndigheten skyldighet att beakta alla uppgifter i ett ärende och att värdera detta material. Vad som angavs i det aktuella ställningstagandet talar emellertid för att verket underlät att ta hänsyn till innehållet i AA:s intyg.

Migrationsverket har i sitt yttrande framfört att myndigheten beaktade uppgifterna i intyget. Jag har inte underlag för att påstå motsatsen. Om uppgifterna har beaktats kan det dock konstateras att Migrationsverkets ställningstagande formulerats på ett missvisande sätt.

I sitt andra yttrande till JO har Migrationsverket uttalat att ett intyg från legitimerad psykolog utgör medicinsk dokumentation och ska beaktas på det sätt anmälaren anfört. Med detta klagörande avslutas ärendet.